

5775 Emor - Herdenken 2.0

Dit jaar hebben wij de 70ste verjaardag van onze vrijheid gevierd. De Talmoed vertelt dat het geheugen van getuigen tot 60 jaar betrouwbaar is. Wij zitten daar ruim overheen. Hoe moeten wij, die zo betrokken zijn bij die bevrijding en herdenking, hiermee omgaan.

In de parasja van vandaag zien we dat de kohaniem speciale voorschriften krijgen. De Tora zegt: "..en G'd zei tegen Mosjé zeg tegen de kohaniem, de zonen van Aharon, en zeg tegen hen..". Wat daarbij opvalt is de dubbele uitdrukking van zeggen, in het Hebreeuws 'emor, weámarta': 'zeg' en 'jij zult zeggen'.

En Rasji verklaart dit: 'om de groten te waarschuwen, de kleinen te instrueren'. Oftewel de volwassenen moeten niet alleen zelf de wetten van de kohaniem houden maar ook de kinderen die onderwijzen. Logisch, maar hoe ziet Rasji dit uit de woorden van de pasoek?

Het antwoord daarop is als volgt: er staat dat Mosjé moet spreken tegen de kohaniem 'de zonen van Aharon', waarom wordt dat er aan toegevoegd? Iedereen weet dat de kohaniem de zonen van Aharon zijn. Maar hier ligt nu juist de diepere uitleg. Alleen maar opdragen is niet genoeg, je moet uitleggen dat iedere koheen speciaal is omdat hij de zoon van Aharon is. Dat geeft het juiste perspectief om de geboden te respecteren.

Zo ook moeten wij herdenken en doorvertellen omdat wij de kinderen en kleinkinderen zijn van hen die alles hebben meegemaakt en overleefd. Alleen vanuit dat perspectief kunnen wij 70 jaar na de oorlog doorgaan met herdenken en vieren van vrijheid, als kinderen en kleinkinderen van die generatie, om als 'groten' de 'kleine' te waarschuwen.

70 Jaar vrijheid verplicht ons ook om dankbaarheid aan Hasjeem te tonen, die ons na alle ellende nu al 70 jaar rust geeft om in vrijheid te leven en groeien. Het is daarmee ook een punt van zelfreflectie: wat heb ik, wat hebben wij gedaan met die vrijheid, waarbij dat 'wij' heel veel invullingen kent?

Wat onze Joodse gemeente betreft moge het duidelijk zijn dat wij uit dankbaarheid voor de vrijheid willen bouwen en groeien aan een gemeenschap vol Tora en mitzwot totdat de Masjie'ach ons allen mee zal nemen naar Jeroesjaljim. *Bimhera bejamnoe*.